

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Українського державного

університету науки і технологій

д.т.д., проф. Юрій ПРОЙДАК

«15» травня 2024 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ

За освітньо-науковою програмою

3 освітньо-наукового рівня (доктор філософії)

на основі раніше здобутого ступеня **магістра (спеціаліста)**

«Менеджмент»

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Дніпро 2024

ВСТУП

Програма фахового вступного випробування для прийому для навчання за освітньо-науковою програмою «Менеджмент» підготовки доктора філософії на основі раніше здобутого ступеня магістра (спеціаліста) розроблена відповідно до діючих нормативних документів: Конституції України, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII зі змінами та доповненнями, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» зі змінами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 та Правил прийому до Українського державного університету науки і технологій на навчання за освітньо-науковим рівнем доктора філософії в 2022 році.

Фахове вступне випробування на навчання за освітньо-науковою програмою «Менеджмент» за спеціальністю 073 «Менеджмент» приймається предметною комісією для проведення вступних випробувань до аспірантури.

Мета вступних випробувань – оцінка базових знань вступника до аспірантури з точки зору їх достатності для наукової роботи зі спеціальності 073 «Менеджмент» (рівень підготовки кадрів вищої кваліфікації) для подальшого зарахування до аспірантури на конкурсній основі.

Завданням іспиту є виявлення у вступника до аспірантури здібностей до аналітичної і наукової роботи.

Екзаменаційний білет складається з чотирьох питань, в тому числі теоретичних та практичних, що беруться з різних розділів цієї Програми.

При відповіді на них вступник до аспірантури повинен продемонструвати рівень фундаментальної підготовки, який дозволить йому успішно опанувати освітньо-науковий рівень вищої освіти.

За підсумками іспиту виставляється диференційована оцінка, в якій враховується якість відповідей на екзаменаційні питання, що містяться в білеті.

1. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Форма проведення фахового вступного випробування – письмова.

Необхідні для вичерпної відповіді на питання записи виконуються на папері зі штампом університету. На кожному листі вступник до аспірантури вказує номер білета фахового вступного випробування. Листи нумеруються, заповнюються з обох сторін. Питання в білетах формуються на основі даної програми, яку вступники до аспірантури отримують завчасно.

При відповідях на теоретичні питання кандидат повинен продемонструвати не тільки володіння навчальним матеріалом, але й розуміння зв'язку теорії з практикою.

Рекомендується підготовка конспекту самостійної роботи по програмним питанням і по рекомендованій літературі.

2. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО БІЛЕТІВ

1. Сутність інвестицій та інвестиційна діяльність.
2. Система функцій адміністративного менеджменту.
3. Функції інвестиційного менеджменту.
4. Сутність теорії мотивації Маслоу
5. Чинник часу та функції грошової одиниці.
6. Мотивація в системі адміністративного менеджменту.
7. Методичний інструментарій врахування ризику.

8. Принципи та етапи побудови інвестиційної стратегії.
9. Сутність та зміст бізнес-плану..
10. Теорія потреб Мак Келланда .
11. Економічні ресурси та економічний механізм.
12. Механізм функціонування інвестиційного ринку.
13. Зміст інвестиційного проекту.
14. Сутність та учасники інвестиційного ринку.
15. Соціально-економічні наслідки монополізації ринку.
16. Особливості та класифікація ризиків реального інвестування.
17. Сутність та основні типи економічних систем.
18. Методи оцінки ризиків реального інвестування.
19. Економічне зростання: закономірності та національні проблеми
20. Сутнісна характеристика ефективності діяльності підприємства
21. Підприємництво як особливий вид діяльності. Сучасне визначення підприємництва, як економічно самостійної ланки виробничої сфери.
22. Політика управління фінансовими інвестиціями.
23. Оцінка ефективності окремих фінансових інструментів.
24. Оцінка вартості капіталу.
25. Види та напрями економічної діяльності підприємства. Визначення основного виду діяльності
26. Поняття інвестиційних ресурсів та їх класифікація.
27. Методи розрахунку загального обсягу капіталу.
28. Власний та запозичений капітал.
29. Сучасні напрями теоретичних досліджень, спрямованих на удосконалення розробок у сфері управління.
30. Досвід розвитку систем управління у різних країнах.
31. Інформаційні системи в управлінні організаціями.
32. Моделі організацій як об'єктів управління.
33. Сучасні наукові підходи до управління: традиційний, процесовий, системний, ситуаційний.
34. Довгострокове, середньострокове та короткострокове управління організацією.
35. Управління організацією за стадіями життєвого циклу: моделі Грейнера, Адісеса та ін.
36. Зміст та завдання внутрішньоорганізаційного планування.
37. Розробка системи планових показників.
38. Засоби удосконалення бізнес-процесів у підприємстві
39. Методи планування: прогресивний («знизу вверх»); ретроградний («зверху вниз»); круговий (зустрічне планування).
40. Методи аналізу, формування та прогнозування результатів реалізації управлінських рішень.
41. Лідерство в організації: типи та моделі.
42. Визначення якісної та кількісної потреби у персоналі.
43. Мотиви та стимули до праці.
44. Управління рухом та розвитком персоналу організації.
45. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати.
46. Управління процесом проектування операційної системи.
47. Управління результативністю операційної діяльності.
48. Концепція 5 «П» стратегій Г. Мінцберга.
49. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії організації.
50. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг.
51. Ключові компетенції та ресурси як основні носії конкурентних переваг організації.
52. Генерування стратегій й умови їх реалізації.
53. Організаційний та економічний механізми корпоративного управління.

54. Управління корпоративними витратами.
55. Звітність та контроль в системі корпоративного управління.
56. Ефективність та якість корпоративного управління.
57. Стратегії конкуренції на іноземних для організацій ринках.
58. Злиття та поглинання у міжнародному бізнесі.
59. Проблеми кроскультурної взаємодії та управління кроскультурними колективами.
60. Розпізнавання культури організації.
61. Теорія мотивації в багатокультурному середовищі.
62. Управління креативною організацією.
63. Творчий потенціал особистості та його оцінювання.
64. Джерела виникнення креативних ідей на підприємстві.
65. Мотивація креативності персоналу.
66. Підходи до креативного навчання персоналу.
67. Особливості державного регулювання інноваційної діяльності.
68. Типи та моделі інноваційного розвитку підприємства, їх особливості.
69. Поняття інноваційного потенціалу.
70. Інноваційний процес, його характеристики, складові і закономірності.
71. Особливості інноваційних проектів та їх життєвих циклів.
72. Професійні стандарти з управління проектами, програмами та портфелями проектів.
73. Обґрунтування проекту.
74. Планування ресурсного забезпечення проекту.
75. Засоби та форми конкурентної боротьби.
76. Види конкурентних протиріч, визначення та класифікація конкурентів.
77. Поняття, показники та критерії оцінки конкурентоспроможності підприємства.
78. Методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.
79. Прогнозування та зміцнення конкурентоспроможності підприємства.
80. Поняття та організація системи ризик-менеджменту на підприємстві.
81. Методи оцінки ризикованості діяльності підприємства та окремих видів ризиків.
82. Методи кількісного оцінювання ризиків: економіко-статистичні, експертні , імітаційне моделювання.
83. Шляхи та заходи щодо профілактики та мінімізації рівня ризиків: загальна характеристика та критерії вибору.
84. Сутність та завдання діагностики діяльності організації.
85. Статистичні методи та показники у процесі діагностики діяльності та перспектив розвитку організації.
86. Методологічні основи та методичний інструментарій маркетингових досліджень.
87. Сегментація споживачів і обрання цільових сегментів ринку.
88. Класифікація маркетингових спостережень.
89. Методологічні підходи до аналізу результатів якісних маркетингових досліджень.
90. Методичні підходи до визначення ємності ринку.
91. Стадії розвитку кризи та їх економічні індикатори.
92. Фактори, що обумовлюють виникнення та розвиток кризових явищ в організації.
93. Банкрутство як результат розвитку кризових явищ в діяльності підприємства.
94. Сутність, мета, завдання та принципи антикризового управління підприємством.
95. Розвиток моделей антикризового управління.
96. Етапи антикризового управління підприємством.
97. Ліквідація підприємства: сутність, наслідки, правове регулювання.
98. Сутність, цілі та завдання розробки антикризової програми підприємства.
99. Система управління ризиками підприємства.
100. Учасники бізнесу (стейкхолдери) підприємства, їх основні цілі та сфери контролю

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

№ з/п	Автор	Назва підручника (навчального посібника)	Видавництво, рік та мова видання
1	2	3	4
1	А. В. Серіков	Управління організаційними змінами	Х. : Бурун І. К., 2013. - 263 с
2	О. М. Кривопішин, Г. Д. Ейтутіс	Господарська діяльність: сьогодення, перспективи розвитку	Ніжин: ТОВ Аспект- Поліграф, 2011. - 248 с.
3	О. В. Бакалінський	Маркетингове забезпечення впровадження перспективних видів залізничного рухомого складу: монографія	К. : ДЕТУТ, 2012. - 267 с
4	О. П. Пінчук	Підвищення ефективності приміських пасажирських перевезень в умовах реформування залізничного транспорту: монографія	Д. : Маковецький, 2014. - 160 с.
5	Ю. Ф. Кулаєв, І. В. Щелкунова	Основи економіки транспорту	К. : Кондор, 2011 – 243 с.
6	В. І. Пазинич, А. В. Шулешко	Фінансовий менеджмент	К. : Центр учбової літератури, 2011. - 406 с.
7	Л. М. Докієнко., В. В. Клименко	Інвестиційний менеджмент	К. : Академвидав, 2011. - 405 с.
8	Т. В. Колінеску., Ю. А. Романовська	Оцінювання майна	К. : Центр учбової літератури, 2012. - 311 с
9	О.М. Гненний	Методи оцінки майна та майнових прав в Україні	Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2012. – 264 с.
10	Т. Ю. Чаркіна, Ю.С. Бараш	Управління конкурентоспроможністю залізничних пасажирських перевезень: монографія	Д. : Дніпропетр.нац.ун-ту заліз. тран. ім. акад. В.Лазаряна: АкцентПП, 2015.- 184 с
11	А. В. Бардась, М. В. Бойченко, А. В. Дудник	Менеджмент : навчальний посібник	Дніпропетровськ : Герда, 2014. - 344 с.
12	Г. Є. Мошек [і ін.]; за ред. Г.Є. Мошека.	Менеджмент : навч. посібник	Київ : Ліра-К, 2013. - 550 с.
13	В. А. Рудьєв, С. О. Гуткевич	Менеджмент : навч. посібник для вузів	К. : Центр учбової літератури, 2011. - 311 с.
14	О. М. Пшінько [та ін.] ; за ред.: Ю. Ф. Кулаєва, Ю. С. Бараша, М. В. Гненного	Економіка залізничного транспорту : підручник	Дніпропетровськ : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2014. - 480 с.
15	Скібіцька Л.І. та ін.	Антикризовий менеджмент: Навчальний посібник.	К.: Центр учбової літератури, 2014. — 584 с.
16	Бойчик І.М	Економіка підприємства: підручник.	К. :Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ ВСТУПНИКІВ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Фахові випробування проводяться для вступників на навчання за освітньо-науковими програмами підготовки доктора філософії. Оцінювання знань вступників на фахових вступних випробуваннях здійснюється за 100-бальною шкалою від 0 до 100 балів. Програми фахових випробувань відповідають навчальним програмам освітньо-кваліфікаційного рівня магістра відповідного напрямку підготовки.

Кожне завдання оцінюється за кількістю балів від 0 до 100 за критеріями визначеними у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті (зі змінами), затвердженого вченою радою від 28.11.16 р., протокол №4.

Рівень, шкала ECTS, бали	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, А, відмінно, 90-100	Вступник має глибокі, міцні й систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вступника відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань	Вступник самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні проблемні задачі, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. Виконуючи практичні роботи, вступник дотримується всіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати
Вище середнього, В, С, середній, дуже добре, добре, 75-89	Вступник знає і може самостійно сформулювати основні закони, теореми, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести як словесне, так і математичне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Вступник може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	Вступник самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) вправи й задачі, володіє базовими навичками з виконання необхідних математичних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти розрахункову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. Виконуючи практичні роботи, вступник може самостійно підготувати робоче місце, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки

Достатній, Д, Е, задовільно, достатньо, 60-74	Вступник відтворює основні поняття й визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії (аксіоми, закони, принципи), знає умовні позначення основних величин та їх розмірність, може записати окремі математичні вирази теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	Вступник може розв'язати найпростіші типові задачі за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні операції та перетворення, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання. Практичні або лабораторні роботи вступник виконує за зразком (інструкцією), але з помилками; робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи
Початковий, FX, незадовільно, 0-59	Відповідь вступника під час відтворення навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність. Вступник знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії (аксіоми, теореми, принципи, закони)	Вступник знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати задачі лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії. Виконуючи практичні (лабораторні) роботи, вступник вміє користуватися окремими приладами, але не може самостійно виконати роботу і зробити висновки

При оцінюванні роботи враховуються виправлення. Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметичне від загальної суми балів, отриманих за кожне завдання. Випробування вважається складеним на позитивну оцінку, якщо робота отримала не менше 60 балів.

Розроблено:

Гарант з підготовки докторів філософії
спеціальності 073 – «Менеджмент»,
д.е.н., професор каф. «Економіка та менеджмент»

Максим МІЩЕНКО

Зав. каф. «Економіка та менеджмент»
Д.е.н., доцент

Тетяна ЧАРКІНА

Узгоджено:

Проректор з наукової роботи

Юрій ПРОЙДАК